

Fylkesmannen i Vest-Agder

Embetsledelsen

Deres ref.: 201104529
Vår ref.: 2011/7745

Vår dato: 21.03.2012
Arkivnr: 271

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet
Postboks 8036 Dep
0030 Oslo

HØRING NOU 2011:18 STRUKTUR FOR LIKESTILLING

Jeg viser til telefon 6. mars 2012 mellom Rønningen og Saltrøe og takker for utsettelse til 23. mars med innsending av høringsuttalelse.

Fylkesmannen i Vest-Agder mener utvalget har gjort et viktig arbeid med kartleggingen av de organisatoriske rammene for likestillingsarbeidet og slutter seg i hovedsak til utvalgets hovedkonklusjoner. Utredningen er grundig og begrunner godt de tiltak som foreslås.

Jeg vil særlig kommentere forslagene om et nytt likestillingsdirektorat med regionkontorer, samt fylkesmannsembetenes rolle.

Fylkesmannen i Vest-Agder mener at det er behov for et forvaltningsorgan som har ansvaret for å iverksette politikk, utvikle tiltak, utøve myndighet og som kan være et sterkt fagmiljø og kompetanseorgan på likestillingens område. Hittil har ansvaret for likestilling og mot diskriminering vært pulverisert og fragmentarisk. Det er utvilsomt behov for et forvaltningsorgan med definert fagansvar på flere diskrimineringsgrunnlag. Jeg er enig med utvalget når det slår fast at forvaltningsstrukturen slik den er i dag, er for svak til å realisere ambisjonene i likestillingspolitikken. Kapittel 6 begrunner på en utmerket måte behovet for å etablere et nytt direktorat. Jeg vil her bare kort nevne at den manglende oppfølging av den lovpålagte aktivitets- og redegjøringsplikten til mange kommuner er uakseptabel. Det er også fullstendig utilstrekkelig at fylkesmannsembetenes oppfølging er så varierende og ofte svært liten, noe som i hovedsak skyldes at det ikke stilles ressurser til rådighet for oppgavene på dette feltet. Det mangler, kort sagt, et statlig landsdekkende apparat som kan bistå kommunene med støtte, råd og veiledning. Det er heller ikke utviklet et system for å samle inn og spre erfaringer med lokale likestillingstiltak. Fra andre politikkområder vet man at denne type støtte trengs for å kunne få til massive endringsprosesser. Det fremstår rett og slett urealistisk å tro at regjeringens ambisiøse mål i likestillingspolitikken skal kunne nås med så spinkle og fragmenterte virkemidler som dagens.

Vil man nå målene i likestillingspolitikken, synes et nytt direktorat å være et egnet virkemiddel, til tross for at opprettelse av flere direktorater i mange miljøer nå ikke har støtte, generelt sett. Forslaget fremmes derfor på et lite gunstig tidspunkt, men fortjener konkret vurdering, ikke bare å bli avfeid på generelt grunnlag.

Fylkesmannen i Vest-Agder er enig i at direktoratet bør ligge under BLD og at det har de kjerneoppgaver som er foreslått.

Regionkontorenes inndeling bør følge fylkesgrensene. På Sørlandet utgjør de to Agderfylkene samlet en naturlig region, eventuelt som en del av en større region. Ett av de foreslåtte regionkontorene bør lokaliseres til Agder på grunn av at der her er sterkt behov for endring. Jeg viser til at Vest-Agder siden SSB i 1999 etablerte sin likestillingsstatistikk har ligget aller lavest på denne. Av de 20 minst likestilte kommunene i landet ligger fem i Vest-Agder. Av de drøyt 100 minst likestilte kommuner i landet er 20 av dem i Agder, herav 13 i Vest-Agder. Til sammen er 25 av Agders 30 kommuner under landsgjennomsnittet. Et regionkontor vil, sammen med Likestillingscenteret på Universitetet i Agder, kunne bli en pådriver og et kraftsenter for å styrke likestillingsarbeidet i landsdelen vesentlig. Regionplan Agder 2020 har som målsetting at landsdelen innen 2020 skal score på gjennomsnittet av likestillings- og levekårsindeksen, noe som krever en massiv innsats. Det fremstår som usikkert om landsdelen alene har kraft til å nå denne målsettingen. Et regionkontor vil kunne gi likestillingsarbeidet økt tyngde, ressurser og gjennomslagskraft.

Regionkontoret vil også kunne være en sentral samarbeidspartner for fylkesmannen og øke embetets kompetanse på likestilling, særlig overfor kommunene. Jeg slutter meg til forslaget om at arbeidet med å fremme likestilling hjemles og integreres i de tilsynsoppgavene fylkesmennene allerede har. Dersom fagdepartementene i større grad enn nå konkretiserer likestillingsoppgaver i sine embetsoppdrag, samt stiller ressurser til rådighet, vil likestillingsarbeidet kunne bli styrket i vesentlig grad.

Regionkontoret vil kunne bidra til å utvikle en systematisk og kunnskapsbasert likestillingspolitikk i landsdelen. Utvalget beskriver at hverken fylkeskommunen, fylkesmannen eller noe annet eksisterende regionalt forvaltningsorgan vil kunne håndtere dette på en god nok måte nå.

Fylkesmannen i Vest-Agder støtter forslaget om å etablere et tiårig utviklingsprogram for lokalt likestillingsarbeid. Dette vil kunne bli meget verdifullt på Sørlandet.

Kristiansand, 21. mars 2012

Med vennlig hilsen,

Ann-Kristin Olsen